

LESBEPLANNING
LEERPROGRAM: GELETTEDHEID (HUISTAAL)

GRAAD: 2

TEMA EN INHOUD: WATER EN SANITASIE

TYD'S DUUR: + - 3 Weke

LU en Ass Standaarde	Leer Aktiwiteite	Hulpmiddels
LU 1: LUISTER <ol style="list-style-type: none"> 1. Luister vir 'n langer tydperk aandagtig en reageer oop 'n stel ingewikkelder instruksies. 2. Toon gepaste luistergedrag deur respek vir die spreker te toon, beurte te neem om te praat, vrae te stel om duidelikheid te verkry en, indien gepas, kommentaar te lewer op dit wat gehoor is. . 3. Luister met genot na stories, gedigte, liedjies en ander mondelinge tekste en toon begrip: <ul style="list-style-type: none"> • luister vir die belangrike besonderhede • voorspel wat gaan gebeur 4. Luister na, geniet en reageer gepas op raaisels en grappies 5. Luister na 'n spreker wat leerders nie kan sien nie (	<p>Die tema is water en sanitasie. Leerders luister na instruksies en voer dit ooreenkomsdig uit. Daar word geluister vir belangrike besonderhede waar leerders mekaar beurte gee om te praat, vrae te stel om insig te kry.</p> <p>Stories, gediggies en liedjies handel hoofsaaklik oor Water en Sanitasie. Hulle luister met genot hierna- dit word versprei oor die tydsduur van die tema</p> <p>Leerders luister ook na grappies, staaltjies en raaisels</p> <p>Hulle kan luister na 'n kort programmetjie wat opgeneem is of onderwyser kan self rolspeel as leerders hul oe</p>	Soos in ander lesse

<p>soos oor 'n telefoon) en reageer op vrae en instruks</p> <p>LU 2: PRAAT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gesels oor persoonlike ervaring en algemene nuusgebeure(NUUS) 2. Gebruik taal verbeeldingryk vir prêt en fantasie(soos om grappies en raaisels te vertel, woordspeletjeis te speel en eie rympies op te maak) 3. Skep en vertel eenvoudige stories met'n begin, middle en einde deur bewkrywende taal te gebruik en herhaling te veermy. 4. Neem deel aan klas- en groep besprekings: <ul style="list-style-type: none"> • inisieer onderwerpe tydens groepbesprekings • neem beurte en stel gepaste vrae. • Stel idees voor en brei daarop uit 5. Stel maniere voor om probleme op te los 6. Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes (soos verskonings, uitnodigings) en voer onderhoude met verskillende mense – doen rolspel. 7. Gebruik gepaste volume en intonasie – praat by saggies met 'n maat in die klas en harder op die speelgrond. <p>LU 3: LEES EN KYK</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gebruik visuele leidrade om betekenis te skep <ul style="list-style-type: none"> • Voorspel na aanleiding van ' voekomslag waaroor 	<p>toemaak.</p> <p>Onderwyser gesels oor nuusgebeure (Franse vliegtuig wat in Atlantiese oseaan gevallen het - krag van water is weer 'n ander aspek (1 Junie 2009)). Koerantberigte en Televisie nuus. Leerders neem deel aan klas- en groepbesprekings.</p> <p>Onderwyser verduidelik die watersiklus d.m.v storie. Bv. Eendag het daar grys wolke in die lug gekom. Die donderweer kon van ver af gehoor word. Reëndruppels het begin val ..... Waarvandaan kry ons water? Bespreek die proses.</p> <p>Bespreek die gebruik van water d.m.v. prente (Kan ook die belangrikheid van water uitbeeld by persoonlike hygiene)</p> <p>Waterweek? Onderwyser beplan hoe sy dit hier kan inkorporeer.</p> <p>Waarom is water so belangrik? Hoe belangrik was water in die vorige lesplan met die brand?</p> <p>Onderwyser vertel die Afrikaanse weergawe van "Dirty David".</p> <p>Die rympies wat na geluister en opgesê word, word met die nodige gevoel en stemtoon gedoen.</p> <p>Onderwyser lees gepaste leesstukke. D.m.v. prente of prentboeke sal leerders saamlees. Leerders sê waaroor</p>	
--	--	--

<p>die storie handle</p> <p>2. Skep betekenis uit geskrewe teks:</p> <p>2.1 Lees 'n storie alleen of saam met die onderwyser en</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskryf die hoof gedagte • identifiseer kernbesonderhede • (soos karakters, volgorde van gebeure, ruimte/agtergrond) • identifiseer die verband tussen oorsaak en gevolg (waarom iets in die storie gebeur) • maak gevolgtrekkings, dui aan of leerders van die storie hou of nie en waarom. <p>3. Herken en skep betekenis uit letters en woorde in langer tekste</p> <p>3.1 lees met toenemende spoed en vlotheid</p> <p>3.2 lees hardop en gebruik die korrekte uitspraak en gepaste klem</p> <p>3.3 gebruik klank- en ander woodherkennings- en begripsvaardighede soos klanke, kontekstuele leidrade en die maak van voorspellings ten einde 'n teks te verstaan</p> <p>4. Ontwikkel klankbewustheid : Gebruik woorde uit leesreeks. Hou assessoringsstandaarde in gedagte.</p> <p>4.1 herken vokaalklange wat uit 2 letters bestaan (moet, deur) diftonge (ou ei, ui)</p> <p>4.2 herken 2- en 3-letterkombinasies aan die begin en einde van woorde (str, -nd)</p> <p>4.3 beginklanke – herken die eerste klank en laaste del</p>	<p>die storie handel en identifiseer die kerngedeeltes.</p> <p>Leerders kry die geleentheid om hande op te steek en te vertel wat in die storie vir hulle belangrik is, waarom hulle van dit hou of nie.</p> <p>Hulle lees eenvoudige storie boeke van hul keuse. (Onthou om aktiwiteite oor die tydperk te versprei sodank as wat die tema behandel word)</p> <p>Moeilike woordeskat word vooraf bespreek sodat vlotheid en spoedlees bevorder kan word. Let op korrekte uitspraak en stemtoon.</p> <p>Klanke: 2 & 3 Letterkombinasies bv.: -nk, -ns, -ld, -lf, -lt Herken begin klank en laaste deel van die lettergreetp bv. str-oom (Sien Assessoringsstandaarde)</p> <p>Hersien meer komplekse woordfamilies (sien Asseseringstandaard)</p>	
---	---	--

<p>van die lettergreep in meer komplekse patronen (dr-oom, str-oom)</p> <p>4.4 herken meer komplekse woordfamilies (troon, kroon)</p> <p>4.6 herken 'n toenemende aantal hoëfrekwensiesigwoorde.</p> <p>5. Lees vir inligting en genot</p> <p>5.1 Lees prenteboeke en eenvoudige stories van eie keuse</p> <p>LU 4: SKRYF</p> <p>1. Skryf toenemend leesbaar hanteer skryfinstrumente doeltreffend</p> <p>2. Gebruik pre-skryfstrategieë om skryfstuk te begin Neem deel aan dunkskrum-aktiwiteite om idees vir skryf te kry; Deel idees met klasmaats en onderwyser; Kies 'n onderwerp met persoonlike betekenis om oor te skryf</p> <p>3. Skryf 'n konsep weergawe van 'n skryfstuk vir verskillende doeleinde:</p> <p>Skryf verskillende soorte kort tekste:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lyste soos take vir die week • Eenvoudige vertellinge van persoonlike ervaringe en gebeurtenisse (skriftelik) • Eenvoudige stories <p>4. Hersien skryfstukke</p> <p>4.2 probeer om eie skryfwerk te redigeer (soos verwyder</p>	<p>Gebruik flitskaarte: Speel: "Klim die leertjie" en laat leerders woorde herken</p> <p>DROP ALL AND READ</p> <p>Individuele lees</p> <p>Groeplees</p> <p>Gedeelde lees</p> <p>Onderwyser gee ook nog aandag aan HANDSKRIF. Letterformasie is belangrik om skrif leesbaar te maak. Sien toe dat potloodgreep korrek is. Beplan aktiwiteite om die vaardighede van inkleur, knip en plak te ontwikkel.</p> <p>Ter voorbereiding vir skryf: Wees gefokus op die storie wat gelees was onder LU 1 (oor : hoe gebeur dit dat dit reen) Vanaf besprekings wat gehou was is leerders nou in staat om kort eenvoudige sinne te skryf om die stappe van die watersiklus te beskryf: son, see, waterdamp, wolke, reendrappels, reen, riviere, damme, strome.</p> <p>Leerders hersien mekaar se skryfstukke. Maak spelfoute reg, haal woorde uit of voeg by. Skryfstuk word korrek oorgedoen</p>	
--	--	--

<p>of voeg woorde by om betekenis duideliker te stel en gaan spelling en punktuasie na)</p> <p>6. Bou woordeskat op en begin woorde spel sodat ander dit kan lees en verstaan.</p> <p>6.1 eksperimenteer met woorde uit eie taalervaring</p> <p>6.2 spel algemene woorde korrek</p> <p>6.3 bou 'n woordbank en 'n persoonlike woerdeboek op</p> <p>6.4 gebruik woerdeboek om spelling en betekenis na te gaan.</p> <p>7. Gebruik gepaste grammatikale strukture en skryfkonvensies en skryf sodat ander kan verstaan:</p> <p>7.1 Gebruik skryframe vir verskillende soorte sinne en structure;</p> <p>7.2 Gebruik basiese punktuasie (hoofletters en punte)</p> <p>7.3 Eksperimenteer met verskillende leestekens</p> <p>LU 5: DINK EN REDENEER</p> <p>1. Gebruik taal om konsepte te ontwikkel:</p> <p>1.1 Verstaan en gebruik konseptuele taal uit verskillende leerareas nodig op hierdie vlak en ter voorbereiding van die volgende vlak</p> <p>2. Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p>	<p>Woordeboekies word uitgehaal en tema se nuwe woorde word daarin aangebring. Onderwyser sien toe dat woorde reg gespel word – swakker leerders word ondersteun en reggehelp.</p> <p>Aktiwiteit: Vul die ontbrekende woorde in. (Prent van watersiklus + flitskaarte). Maak 'n diagram:</p> <table border="1" data-bbox="977 670 1740 850"> <thead> <tr> <th>Mense</th><th>Diere</th><th>Plante</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Was</td><td>Swem</td><td>Groei</td></tr> <tr> <td>Kook/drink</td><td>Drink</td><td>Varshou (blomme)</td></tr> <tr> <td>Toilette</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Tuinmaak ens</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Voltooи die sinn: As dit nie binnekort reen nie, dan ..... Die diere kry nie water nie, hulle sal .....</p> <p>Leerders skryf 'n dankie-sê kaartjie (gebed) aan Liewe Jesus om dankie te sê vir die reën.</p> <p>Gebruik vasgelegde woordeskat (woordeskat van tema) om LU 5 se Assesseringstandaarde te akkomodeer.</p>	Mense	Diere	Plante	Was	Swem	Groei	Kook/drink	Drink	Varshou (blomme)	Toilette			Tuinmaak ens			
Mense	Diere	Plante															
Was	Swem	Groei															
Kook/drink	Drink	Varshou (blomme)															
Toilette																	
Tuinmaak ens																	

<p>3.</p> <p>2.1 Verstaan en gebruik taal vir logika en redenasie, soos vir oorsaak en gevolg, logiese volgorde</p> <p>2.2 Gebruik hoer-orde-denke en die meegaande taal, soos maak afleidings, pas kennis toe, evalueer (soos "Ek dink;," "Ek wonder")</p> <p>3. Gebruik taal om te ondersoek: Stel vrae en soek verduidelikings Verskaf oplossings en alternatiewe</p> <p>4. Verwerk inligting</p> <p>4.1 Kies spesifieke inligting uit 'n teks en verwerk dit:</p> <p>4.2 Organiseer inligting in 'n eenvoudige grafiese vorm (soos 'n diagram, rooster)</p> <p>LU 6: TAALSTRUKTUUR EN GEBRUIK</p> <p>1. Bring klanke in verband met letters en woorde</p> <p>1.1 Gebruik klanke om minder bekende woorde te spel</p> <p>2. Werk met woorde</p> <p>2.1 spel bekende woorde korrek</p> <p>2.2 gebruik alledaagse skryftekens (kappie en deelttekens)</p> <p>2.6 verstaan en gebruik voorvoegsels en agtervoeg-sels</p> <p>3. Werk met sinne verbind twee enkelvoudige sinne met 'n voegwoord ("en" en "maar") soos: Johan het die glas laat val en dit het gebreek (Teme)</p>	<p>Onderwyser beplan 'n gepaste senario wat sy vir leerders skets. Sy stel leidende vrae sodat leerders kan Redeneer oor die oorsaak en die gevolg is. Moontlike logiese voorspellings moet kan gemaak word. Moedig leerders aan deur gebruik te maak van: "Ek wonder wat sal gebeur as al die plante in die veld sou doodgaan? (Leerder moet sy eie vraag kan antwoord) Laat leerders in die klas hande opsteek om te sê wat moontlike oplossings kan wees.</p> <p>Waar van toepassing: inligting kan gebruik word om grafiese voorspellings te maak: Maak gebruik van 'n eenvoudige reenval grafiek.</p> <p>Hou aangeleerde woordeskat en klankkennis in ag wanneer hierdie aktiwiteit gedoen word.</p> <p>Laat leerders gebruik maak van hul klankkennis om minder bekende woorde korrek te spel en in 'n gepaste sin te gebruik</p> <p>Speltoets: Gebruik klankwoorde uit die tema Kappie en deeltekenwoorde: reën, seën, wêreld ens.</p> <p>Gebruik kort eenvoudige sinne (uit tema). Maak gebruik van voegwoorde om sinne meer kompleks te maak.</p>	
--	--	--

<p>Verstaan en gebruik selfstandige naam- woorde, adjektiewe, besitlike voornaamwoorde (myne, hare, ens) werkwoorde en voorsetsels korrek</p> <p>4. Werk met tekste:</p> <p>4.1 skakel sinne om paragrawe te vorm</p>	<p>Ander aktiwiteite: Vul die gepaste woord in (voornaamwoord, werkwoorde, voorsetsels, ens)</p> <p>Gee leerders 'n paar genommerde sinne. Laat hulle dit oorkryf in paragraaf vorm (Verduidelik aan leerders waarom daar gebruik gemaak word van paragrawe in die geskreve teks.</p>	
BESONDERHEDE VAN ASSESSERING		
LEERPROBLEME		
OORSIG		